

Izdaja, izvenredni ponedeljek, vsak dan po pošti. Uredništvo: ulica sv. Frančiška št. 20, I. nadstropje. Dopolnili se pošiljajo uredništvu. Pismo se ne sprejema, rokopisno, računa. Izdajatelj: Anton Gerbec. — Lastnik: Edinost. Tisk: Tiskarna "Edinost". — Način plačila: za mesec L 7.—, 3 mesece L 20.—, pol leta L 35.—, leto L 60.—. Za inozemstvo mesečno 4 lire. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov v m po 40 cent osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov m po L 2 — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2 — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Mussolini v senatu

Tudi italijanski senat je izrekel novi vladi svoje zaupanje. Druga tudi ni bilo pričakovati z ozirom na sedanje prevladajoče razpoloženje v javnosti Italije. Vendar se nam zdi nekaka igra ironije v tem glasovanju zaupanja vladi, ki ji načeluje in ji tako izrazito pritiska na čelo pečat svoje osebnosti ravno gospod Mussolini. Člani senata so po veliki večini stari gospodje, od katerih so bili mnogi že sami na krmilu države in ki so zasledovali politiko s smericami, ki so bile zelo različne od onih, ki jih hoče udeleževati g. Mussolini. In ti stari gospodje so strogo konservativni v svojih naziranjih, ne zapuščajo radi starih poti in svojih tradicij ter ne ljubijo novotarij. Zato je res ironija usoda, da so morali pritrčiti politik g. Mussolinija, ki je naravnost prevratna z ozirom na njihovo politično minulo. Je pač tako: kjer vse ljubi, tudi gospodje senatorji ne morejo sovražiti.

Pred glasovanjem je gospod Mussolini imel svoj govor. Zopet "jak govor" — to se razume. Dočim je takoj ob otvoritvi parlamenta naravnost brezobzirno nastopil proti poslanski zbornici, jo je pa v svojem govoru v senatu nekoliko pogladil, češ: ne zgodi se ti nič hudega! Obenem pa je prilil v to čašo opojnosti grenko kapljico svoje volje. Ko sem čul — je rekel — v zbornici 33 govornikov, ki so predložili 36 dnevnih redov, sem si mislil, da morda ni potrebno odpraviti parlament, pač pa da bi delala železa za nekoliko časa — parlamentarne počitnice. Vendar ne mislim na odpravo parlamenta.

Potem pa je gospod Mussolini podal senatorjem nekoliko pouka o "liberalizmu". Svoboda ni v tem, da se da svoboda par stoletim nezavestnežev, fanatikov in malopridnežev, da bi mogli vprašati 40 milijonov Italijanov. Te svobode ne dočita Svoboda ni njegov malik. Svoboda ni samo pravica, ampak je spojena tudi z dolžnostjo. Noče se oddaljiti od zakonov in ustavnosti. Zgodovina drugih revolucij ga učila, da so v življenju narodov temeljne točke, ki se morajo spoštovati — Ali — je dodal — svoboda se ne sme izkvariti v svojevoljnost. Bo na strani tistih, ki so pripravili na žrtve za delo, in proti tistim, ki hočejo postopati ravno nasprotno. Zato hoče posegati v boje, ko so v igri temeljne in moralne vrednote naroda. In nihče ne more reči, da je taka politika reakcionarna. Ne priti se besedi — je zatrdil Mussolini. Če bi bilo jutri potrebno, se bo proglasil tudi za glavarja reakcionarcev. Zanj so vse te besede z desne, leve, konservativcev, aristokracije in demokracije — same prazne besede.

Že te izjave so bile precej hud poper za gospode senatorje. Vso svojo ostrino jim je prikazal g. Mussolini v izjavi: "Prijetno mi bo, če bo izjava senata enoglasna. Ne smete pa misliti, da me bo ta enoglasnost posebno veselila. Mnogo jih je, ki se mi te zadnje dni pritrzujejo bolj ali manj hupno, ki pa jih jaz zanikujem. So to duše ali živali, ki se pečatavajo na isto stran, odkoder veče ugodna sapa, vedno pa so pripravljani, da se vržejo na nasprotno stran, čim veter zadobli drugo smer. Raje nego dvočlene prijatelje imam iskrene in lojalne nasprotnike."

G. Mussolini je torej povedal senatu z vso kruto odkritostjo, kako ceno daje njegovo zaupanje. Ne veruje jim vsem in ne zaupa. Mā s svoje strani pa moramo podčrtati njegove izjave: da ne zapusti poti zakonitosti, da svoboda ne gre samo par stoletim fanatičnih elementov, da se svoboda ne sme izkvariti v samovoljnost — čitaj: nasilstva. Ta izjava bi bila v skladu z njegovo prejšnjo izjavo, da ne bo do-

puščal, da bi ena stranka gospodovala nad drugimi. Če to ni le prazna beseda, se utegne vendar mars kaj izpremeniti v tej naši državi. Potrebno je le, da besedi sledijo tudi primerna dejanja.

Nadalje je izjavil gospod Mussolini, da njegova politika ne bo protiproletarska! A to edino le iz narodnih razlogov. Povzdigniti hoče proletariat materialno in duhovno. Ne pa zato, ker misli, da more številno, količina, ustvarjati posebne tipe civilizacije bodočnosti. Naši razlogi so drugačni in so v okviru naroda. Narekuje nam jih dejstvo, da narod ne more živeti v miru in slogi, če je dvajset milijonov delavcev (obsojenih v razmerje nesrečnega življenja). — Na to je naglašal, da bo taka politika več koristila proletariatu, nego pa dosejanja demagoga.

V nadaljevanju svojega govora je odgovarjal na vprašanje, kaj misli storiti s fašizmom. Po mnogih poklonih fašizmu, ki so razumljivi — saj je on njegov vrhovni poglavar — je izjavil Mussolini, da hoče prisliti fašizem, naj preneha z vsemi akcijami, ki nimajo pravice do obstanka! Prenehajo naj vsa mala nasilja posameznikov in skupin, ki mučijo nekoliko vse strani in ki so čisto posledica lokalnih razmer. Uveren je pa je, da ta fašistska nezakonitost že pojava in da preneha popolnoma.

Sledila je daljša polemika proti senatorju Albertiniju o liberalizmu, kjer je Mussolini dokazoval, da je kirurška operacija potrebna v najvišjem interesu države.

Glede svoje vnanje politike je naglašal Mussolini, da se morajo — in v tem da so glasila z njim tudi fašizem — izvest vse pogodbe. Se manje, nego v notranji, dopušča on kako nezakonitost v vnanji politiki. Ta je tako kočljiva in ogromna stvar, da se ne sme prepuščati v pašo vsem tistim, ki nimajo nobenega boljšega opravka. Vnanja politika, za katero sprejema on vso odgovornost, ne bo ne pustlovska ne politika odrekavanja. Tudi se ne sme na tem polju pričakovati čudežev. Kajti ne more se v kakem polurnem razgovoru izbrisati politike, ki je posledica drugih elementov in je iz drugih časov. Ideal vnanje politike mora biti ohranitev mira, posebno pa po vojni, ki je trajala štiri leta. Italijanska vnanja politika ne bo poljska imperalistov, ki hočejo doseči nemogoče stvari. Ne sme izhajati le iz negativnih predodskov, v sled česar se ne sme nikdar zatekliti k silii. To treba meti pred oči, ker bi se sicer razorožili pred drugimi narodi.

Glede "nove Italije" svari Mussolini pred vsakim lahkotnim optimizmom. Eno pa je že desegal in to ni malo: prepračil je za veznike in morda tudi druge narode, da ne smejo smatrati Italije le za deželo muzejev in knjžnic, temveč da je Italija polna življenja, ki si priskrbi slog resnosti in lepote. Italija, ki ne živi le od minulosti, marveč si hoče ustvariti bodočo srečo. Italija noče biti priprava drugih kot kaka pozabljena delka, marveč hoče zahtevati vse svoje pravice ter dostojno braniti svoje interese.

V zaključnem odstavku je rekel Mussolini, da se v polni meri zaveda odgovornosti, ki jo nosi. Tu ni v igri njegova oseba, marveč interes domovine. Če ne bi uspel, bi bil izgubljen človek. To ne bi bilo hudo zanj, marveč neizmerno hudo za domovino. Krepko hoče držati krmilo ladje in ga ne prepusti nikomur. Sprejemal pa bo med vsako sodelovanje in poslušal vnan nasvet. Spominja se Mazzinija, ki je združil "meni Bog in narod! Če bo narod discipliniran, delaven, v polni zavesti svojega tretjega pnerpoda, potem je Mussolini uveren, da ne zgreši svojega cilja.

Izgreči na Sardiniji

RIM, 28. "Tribun" poročajo iz Cagliari o incidentih med fašisti in pristajci drugih strank. 27. se je vršilo v gledišču "Regina Margherita" svečano razvzpetje prapora cagliarske sekcije fašistske stranke. Po končani slavnosti se je pomikal spreved fašistov in nacionalistov po glavnih ulicah mesta. Med sprevedom je prišlo na več mestih do spopada med fašisti in nacionalisti na eni in njihovimi nasprotniki na drugi strani. Javljva se, da je bilo ranjenih kakih 20 oseb, med njimi 2 fašista.

Uradni podatki o volitvah na Poljskem

Jugoslavija

Stanovanjske zadeve. — Invalidski zakon.

BELGRAD, 28. Včeraj se je ministrski svet v prvi vrsti pečal z albanskim vprašanjem. Od notranje-političnih vprašanj pa sta se obravnavala pred vsem stanovanjski in invalidski zakon. Minister za socialno politiko dr. Žerjav je dobil poblastilo, da že v soboto predloži novo, s katero se počlašča, da z uredbo predpiše najvišje meje za najemne stanovanjskih lokalov v razmerju s predvojnjo najemno. Pokrajinske uprave se bodo pozvale, da nemudoma pozovejo interese, da se zedinijo na sporazumni predlog glede najemščine, uvažujoč pri tem najemne in gospodarske prilike prizadetih ljudi. Istočasno izide pravilnik za izvršitev zakona o stanovanjih od 30. dec. 1921 v zmislu, kakor je bil dogovorjen z organizacijo interesentov in v okviru zakonitih določb. Nova je določba, da hišnim gospodarjem pripada tudi 30 odst. podnajemnine.

Dalje se je ministrski svet bavil s prenosom invalidskega zakona. Glede tega predmeta je za jutri popoldne ob 5. uri sklicana izredna

seja ministrskega sveta, da se bo pretes tega zakona v min. svetu končal ter se bo zakon predložil v soboto narodni skupščini.

Sklepi plenarne seje Hrvatskega bloka. — Stanek v Brodu se ni vrtil.

ZAGREB, 27. Na sobotni seji Hrvatskega bloka so bili sprejeti sledeči sklepi: "Odobravamo delovanje predsedništva H. R. S. S. in mu dajemo popolnoma svobodne roke za pogajanja s predstavniki srbskega naroda. Sklep o izključitvi frankovcev se potrdi in velja tako dolgo, dokler prevladujejo v stranki prava frankovci. Čim nastopijo v stranki prava normalni odnosi, se sklep spremeni.

Dalje je plenum formuliral sledeče točke: 1.) V prvi vrsti je treba začeti pogajanja z g. Stojancom Protičem, ki je že pokazal, da pozna dobro hrvatski blok. 2.) Z vsemi onimi srbskimi predstavniki, ki obsojajo današnje delovanje vlade, je treba doseči sporazum, da se s parlamentarnim delovanjem vrže ta režim in sestavi vlada narodne koncentracije in sporazuma s Hrvati, vlada, ki bo najprej razpisala volive, da se more po volitvah uprava države postaviti na temelj zakonitosti. 3.) Zunanja politika mora biti politika miroљubnosti in odločnosti v naših nacionalnih zadevah. 4.) Celokupna finančna politika se mora uravnati po narodnih potrebah; čim prej se imajo zgraditi projektirane železnice, posebno liska. Predsedništvo H. R. S. S. ima vse storiti za takojšen sporazum v Srbi. Stjepan Radić; Dr. M. Drinković; Dr. V. Maček.

Sestanek v Brodu je bil odpovedan in se ni vršil.

Radićeva sodba o Frankovčih

ZAGREB, 27. Včerajšnji "Slobodni Dom" prinaša članek Stjepana Radića, v katerem ta med drugim zelo lepo slika nekatero Frankovce. Glavni vodja Frankovcev, ki bi hotel spraviti pod svoj vpliv poslovni odbor Stranke Prava, je po Radićevih izjavah bivši polkovnik Slavko Kvaternik, katerega desna roka je poslanec Hrvoji, ki je Radića obiskal v zaporu in ga — kakor Radić sam pravi — rotil, naj bi pristal na personalno unjo z Madžarsko, katera bo vrnila Hrvatom vse hrvatske zemlje, vstevši Bosno in Hercegovino. Radić mu je odgovoril, da je mogoče ohraniti in izgraditi hrvatsko državo edino le v sporazumu s Srbijo. Hrvatski blok ni hotel Hrvoja v svojo sredo in je zato Stranka Prava poslala v Hrv. blok svojega predsednika dr. Vladimira Prebega. Kvaternik, Hrvoji, Horvat in Milobar — vsi okoreli Frankovci — so medtem ostali v tesni zvezi z znanim dr. Ivom Frankom in generalom Sarkotičem in so preprečevali i Madžare i Italijane, da vladajo z vsem Hrv. blokom in da imajo v čepu tudi Radića, s katerim da delajo, kar se jim zljubi. Madžari in Italijani so seveda, verjeli tem vestem. Medtem ko so Frankovci tako spletkarili in rovarili — nadaljuje Radić — so uradni in pravi odposlanci Stranke Prava (Košutić, Pavelić in Prebeg) delali povsem složno z ostalim Hrvatskim blokom in so posebno pristajali na to, da se že sedaj, pred volitvami, pravi pot za pošten in pravičen sporazum med Hrvati in Srbi. Medtem pa — pravi še vedno Radić — so Frankovci dobili od generala Sarkotića pismo, v katerem jim javlja, da je prišel čas, da se Hrvatska osvobodi srbskega jarma, ker da bo Mussolini Madžarom v vsem pomagal, a Madžari da so pripravljene priznati Hrvatski vse njene pravice, samo naj Hrvati stopijo z Madžarsko v personalno unijo. Za Madžarsko da stoji v tem oziru najbolj vplivni ljudi Anglije in Francije. Dr. Prebeg je vsled tega kar naenkrat izjavil v imenu Stranke Prava, da on — poslovni odbor — ne dovoljuje, da se hrvatsko vprašanje rešuje drugače nego mednarodno. Zato da je poslovni odbor tudi proti temu, da so šli čim trije zastopniki v Belgrad po informacije, posebno pa da je proti vsakemu pogajanju s srbskimi politikami. Predsednik HRSS Radić mu je odgovoril, da je tudi Hrvatski blok postavil hrvatsko vprašanje na mednarodno podlago, da pa je v vseh tozadevnih spomeničah poudarjal, da je najlažja, najhitrejša in najbolj gotova rešitev hrvatskega vprašanja direktna sporazum s srbskim narodom.

Spričo takega nastopa zastopnika Stranke Prava je predsednik Hrv. bloka takoj predlagal, da se pravaški zastopniki izključijo iz centralnega odbora Hrv. bloka, kar je bilo soglasno sprejeto. Radićev članek nosi naslov "Frankovci zopet v Stranki Prava gospodari, a tuječa sluga".

Blerov zastopnik v Belgradu. — Amerikanci ne odstopijo od svojih.

BELGRAD, 27. Nocoj je s simploškim ekspresom dospel v Belgrad zastopnik Blerove grupe Praporčetović, da se s finančnim ministrom dogovori o načinu izvršitve zgradbe in del na podlagi ameriškega posojila. Blerova grupa se ni poslužila pravice, da do konca tega meseca odstopi od nadaljnje izplačila posojila, marveč bo izvršila celokupno posojilo in v zmislu pogodbe izplačala v prihodnjih dneh zopet deset milijonov dolarjev.

Danes dopolne se je pred sejo ministrskega sveta v finančnem ministru vršila konferenca gospodarsko-finančnega komiteja, katere so se udeležili finančni minister Kumanudi, minister za socialno politiko dr. Žerjav, pomočnik finančnega ministra Plavišić in direktor Narodne banke Novaković. Konferenca se je pečala z ukrepi radi delovanja kontremine, ki deluje zlasti v Curihu na to, da bi padel dinar. Ugotovljeno je, da je nazadovanje dinarskega kurza v Curihu v zadnjih dneh pripisovati predvsem nakupovalnim naročilom nekaterih jugoslovanskih bank, ki so se vkljub prepovedi spustile v špekulacijo. Razstrosile so napačne vesti o tem, da se bo Blerova skupina poslužila pogodbene točke in se bo izplačala nadaljnih obrokov posojila ter da bo odstopila

od gradbe Jadranske železnice in širijo se v inozemstvu govorice, da je pričakovati političnega preobrata v Jugoslaviji. Sklenjene so energične protiakcije.

Vzroki padanja dinarja — Odločni ukrepi pomočnika ministra financ prof. bankam in verzičnikom

ZAGREB, 27. Belgrajski dopisnik "Riječi" je imel pogovor s pomočnikom ministra financ Plavišičem glede vzrokov padanja dinarja v zadnjih dneh. G. Plavišić je v svojem pogovoru poudarjal, da se je v zadnjem času izdalo preveliko število uvoznih dovoljenj na blago in da se je potreba po devizah v Belgradu in Zagrebu podeseterila, a ponudba izvoznih čekov je iz špekulativnih vzrokov povsem povlečena z borz. Banke oziroma izvozniki dajajo devize le v takozvanem "libera" prometu in je zato kurz pod silnim pritiskom. Istočasno se zapeza v inozemstvu, da raste množina dinarjev vkljub prepovedi in to v taki meri, da pritiska posebno v Pragi in Zürichu kurz dinarja. Gospodarski krogi so se zarotili proti dinarju. Ni druge pomoči, nego da se začne z najstrožjimi ukrepi in eksemplarizirani kazni v denarju in v zaporu. Za časa moje odsotnosti — je nadaljeval Plavišić — so posebno banke potem svojih uradnikov izigrale obstoječe naredbe in vršle strašne kontraakcije, o katerih sem že po vsem poučen in ki bodo neusmiljeno kaznovane. Vse moje delo za reguliranje prometa z devizami in valutami se je podkopavalo in sedaj mi ne ostane drugo, nego da stopim na prste tistim, ki se hočejo igrati z vrednostjo dinarja. Prvi začetki tega mojega dela se kažejo v Dalmaciji, kjer je verižništvo z devizami doseglo višek. Dolarski čeki so se vlačili po kavarinah in se prodajali raznim bankam.

G. Plavišić je našel precejšnje število bank, ki so bile kaznovane. Šele ko vzpostavim red v trgovini z devizami in valutami, kakor je bil pred mojim odhodom — je zaključil Plavišić — se bom mogel vrniti na delo za stabiliziranje dinarja.

Rusija

Lenin o sedanji ruski vnanji in notranji politiki — Gospodarsko obnavljanje Rusije — Uvedba metrskega sistema

LONDON, 27. Ruska trgovska delegacija v Londonu je prejela brzojavno vsebino Leninevega govora na plenarni seji moskovskih sovjetov o vnanji in notranji politiki sovjetov. Naši diplomatski odnosi z drugimi državami — je izjavil Lenin — postajajo vedno lažji in se bodo gotovo izboljšali. Vlade, ki silijo tmasto v nasprotno smer, tvegajo, da se znajdejo v neugodnem položaju.

Kar se tiče notranje politike, je Lenin izjavil: Delati bomo na to, da postane Rusija z novo gospodarsko politiko velika družba. Naloga, ki smo si jo postavili, obstoja v tem, da se tekom umikanja pripravimo za nov korak naprej nasproti socializmu.

Iz Rige javljajo, da je Rusija naročila v Texasu 50.000 bal bombaža za svoto 6.000.000 dolarjev, katere bo uporabila za obnovo svoje tekstilne industrije. Trgovinski predstavnik angleške vlade je dospel v Petrograd in urejuje tam angleške trgovske pisarne. Neki norveški konsorcij za izkoriščanje gozdov je organiziral norveškotransko družbo pod imenom "The Onega forest industrie Co. Ltd.". Polovico akcij te družbe ima angleški konsorcij, polovico pa ruska republika. Društvo bo imelo pravico izkoriščati vse gozdove, ki se nahajajo v področju reke Onega. To je največja tozadevna koncesija, ki jo je dala ruska vlada.

Kakor javljajo moskovske novine, je ruska vlada odobrila načrt, da se tudi v Rusiji, namesto dosedanjega merjenja po vrstah, uvede s 1. januarja 1923. metrski sistem.

Rusija in sosedne države

RIGA, 28. Zdi se, da se razen Poljske tudi Litva udeležijo konference za razorožitev, ki se otvori dne 30. novembra v Moskvi. Vrhovni poveljnik ruske armade Kamenev je izjavil z ozirom na predstojajočo konferenco, da je vprašanje razorožitve zelo zapleteno in težko. Razorožitev bi se dala izvesti le pod pogojem, da si prizadete države dajo medsebojna jamstva, da se ne bodo napadale. Tudi III. internacionala se je bavila s tem vprašanjem ter je izdala na rdečo armado proglas, v katerem pravi, da ni še prišel pravi hip za razorožitev.

Te dni je bila otvorjena druga prometna konferenca med Rusijo in Letsko. Na tej konferenci se ima urediti vprašanje ruskega izvoza in uvoza preko letških pristanišč.

Poljska

Predsednik republike bo izvoljen v prvi polovici decembra

VARŠAVA, 27. Parlament in senat sta sklicana za 28. novembra. Izvolitev novega predsednika poljske republike se bo izvršila v prvi polovici decembra na skupni seji parlamenta in senata.

Listi so objavili končno uradno poročilo o izidu volitev. V parlamentu so posamezne skupine tako-le zastopane: blok desničarjev 169 mandatov, levičarske stranke 190, narodne manjšine 83, komunisti 2; v senatu: blok desničarjev 52, levičari 32, narodne manjšine 24, razni 6.

Zaključna seja poljske ustavodajne skupščine

VARŠAVA, 28. Včeraj je imela poljska ustavodajna skupščina, katere doba je po novih volitvah končana, svojo zaključno sejo. Predsednik Trompezyński je imel zaključni govor, v katerem je na kratko orisal del skupščine. Rekel je, da je sklenila 571 postav, med katerimi se jih 166 nanaša na organizacijo države in pravosodja, a 181 na državne finance. Nato je veličal složni nastop skupščine ob času ruskega navala in njen duh strpljivosti povodom sprejema ustave. Ob zaključku je rekel predsednik, da bo ustavodajna skupščina lahko služila bodočim zbornicam z gled patriotizma, ter je naglasil, da bo reorganizacija državnih financ morala biti glavna skrb novega parlamenta.

Wilsonova advokatska pisarna prevzela obrambo poljskih Ukrajincev?

NEW YORK, 27. Listi javljajo, da je Wilsonova advokatska pisarna prevzela obrambo mednarodnega stališča Vzhodne Galicije na prošnjo predsednika vzhodnogalicjskega narodnega sveta dr. E. Petruševića. Wilsonov poverjenik je v tej stvari posejedoval v Londonu, kjer se je pogovarjal o zadevi z angleškim ministrom vnanjih stvari lordom Curzonom. Pozneje je bil tudi v Parizu, kjer je govoril o vprašanju državnega stališča vzhodne Galicije s člani vrhovnega sveta Društva narodov in s člani poslaniške konference, kateri je Društvo narodov izročilo v rešitev vprašanje državnega stališča vzhodne Galicije. Wilsonov poverjenik namerava baje v kratkem zopet priti v Evropo. Poučen je zelo dobro o vprašanju vzhodne Galicije, toliko s strani Ukrajincev kolikor s strani ameriške in ententnih vlad.

Nekateri ameriški listi so se obrnili za informacije k poljskemu in češkoloslovskemu poslanstvu. Poljsko poslanstvo je izjavilo, da se žele Ukrajinci v vzhodni Galiciji odcepiti od Poljske in dvigniti proti njej po potrebi vstajo, da pa se Poljska brani tudi proti ententnim državam, ker je po zasedbi vzhodne Galicije vzpostavila tam red in dobila pravico do nje tudi na podlagi dogovorov z boljševiskimi vladami Rusije in Ukrajine.

Češkoloslovsko poslanstvo je izjavilo, da se Češkoloslovka ne vtilka v spor zaradi vprašanja vzhodne Galicije in da bo ohranila glede tega vprašanja popolno nevtralnost.

Anglija

Irsko vprašanje v dolnji zbornici

LONDON, 28. Bonar Law je predložil v dolnji zbornici v drugem čtenju zakon o ustavi slobodne države na Irskem. Oporzil je, da bi začasna vlada avtomatično padla, če zakon ne bi bil odobren. Zbornica je nato odklonila predlog, naj se zakon odbije, ter nato zakon odobri.

Grška

Obtoženi ministri obsojeni na smrt

LONDON, 28. Agenciji "Reuter" poročajo iz Aten: Kot krivci poloma v Mali Aziji obtoženi ministri Gunaris, Stratos, Protopapadakis, Teotokis, Baltazzi in general Hagianestis so obsojeni na smrt. Admiral Guđas in general Stratigos sta obsojena na dosmrtno ječo in degradacijo.

Turčija

Spor med visokimi komisariji in angorsko vlado

CARIGRAD, 28. Visoki zavezniki komisariji so izročili Refet-paši skupno noto za angorsko vlado, v kateri protestirajo proti nekaterim ukrepom, katere je izvedla angorska vlada v Smirni in drugih zasedenih krajih, in ki škodujejo trgovini. Včeraj je Refet-paša sporočil odgovor angorske vlade, katere izraza svoje zaudenje nad protestom, ki gre za tem, da vzdržeje vladavino kapitulacij, čeravno jih je angorska vlada že odpravila.

Konferenca v Lausanni

Težave radi turških mej v Aziji — Izjave ruskega odposlanca Rakovskega

LAUSANNE, 28. Vzhodna konferenca ni imela včeraj pravzaprav nikake seje. Prva komisija, ki se bavi z enim najkočljivejših vprašanj, t. j. z vprašanjem določitve turških mej v Aziji, ni bila sklicana. To vprašanje, z rešitvijo katerega je vezvana tudi usoda na petroleju bogate mosulske pokrajine, je postalo posebno kočljivo, odkar je poluradni ameriški opazovalec Child dejansko posegel v razpravo in označil stališče vlade Zedinjenih držav. S tem svojim korakom je izpremenil vprašanje Mosula v vprašanje petroleja. Amerika in z njo tudi Francija sta za to, da se to mesto s svojim okrajem prisodi Turški, tako da bi prišli tamkajšnji bogati petrolejski vreči izpod angleške oblasti in da bi postala konkurenca v izkoriščanju petrolejskih virov čim svobodnejša. Le v tem slučaju bi bile druge države zavrovane proti angleškemu petrolejskemu monopolu v Mezopotamiji, ki je bil eden najpoglavnejših ožijev Lloyd Georgeve vzhodne politike. Ker se Turki zavedajo, da so za njimi Amerikanci in Francozi, so njihove zahteve glede Mosula skrajno odločne, tako da bo njihovo stališče zmagalo.

Nastop ameriškega zastopništva je treba vsekakor zabeležiti kot važno novo

dejstvo, ki bo imelo najbrže mogočen vpliv na potek nadaljnjih pogajanj. Drugo novo dejstvo je prihod enega dela ruskega odposlanstva pod vodstvom Rakovskega. Ta poslednji se je nahajal v Berlinu, kjer je nameraval počakati Čičerina, da pojdeta skupaj v Lausanno. Toda Rakovski je prekinil svoje prebivanje v Berlinu in je nadomoma prišel v Lausanno, kjer se že nahaja, kakor je znano, ruski trgovski zastopnik v Rimu Vorovski, ki je prišel v Lausanno takoj po otvoritvi konference.

Rakovski je sprejel včeraj kakih 50 časnarjev iz različnih držav. Rekel je, da je rusko odposlanstvo poslalo konferenci noto, v kateri naglašajo, da se interesi Turške popolnoma krijejo z interesi Rusije. Nadalje je rečeno v tej noti, da se bo morala vsaka rešitev vzhodnega vprašanja, ki bi se sprejela brez sodelovanja Rusije, smatrati za mrtvorjeno čete. Ako se ne bodo upoštevale pravice Rusije, je zastoj upati, da se bo mogoč vzpostaviti mir na vzhodu. V sled tega bo rusko odposlanstvo odločno zahtevalo, da ga mora konferenca takoj pripustiti k vsem pogajanjem. Ruska nota, ki vsebuje gori omenjene zahteve, je bila izročena konferenci včeraj popoldne.

Rakovski je govoril časnarjem tudi o odnošajih med Rusijo in Italijo. Rekel je, da je bilo vzhodna zmaga fašizma v začetku prejšnjega stoletja v ruskih krogih. V prvem hipu je prišlo tudi do malih incidentov, represalij in sekvestrov na škodo italijanskih državljanov. Pozneje se je bojazen polegla in sedaj se lahko reče, da so odnošaji med Italijo in Rusijo zopet dobri. Posebno dober vtis da je napravilo v Rusiji tisto mesto v Mussolinijevem programnem govoru, kjer je novi ministrski predsednik izjavil, da mora biti tudi Rusija pripuščen k vsem pogajanjem vzhodne konference brez vsake omejitve.

Včeraj popoldne je prišel v Lausanno tudi apostolski nuncij iz Berna. Ameriški zastopnik ga je povabil h kosilu. V zvezi s tem nepričakovanim obiskom so se bile začele širiti govorice, da bo tudi Vatikan zahteval, da mora biti zastopnik na konferenci. Vse te govorice pa so brez vsake podlage. Monsignor Maglione je prišel v Lausanno, da priporoči diplomatom, naj se z zanimanjem zavzemajo za bodočo usodo krščanskih manjšin na Turškem.

Zavezniki in vprašanje udeležbe Rusije na konferenci

PARIZ. 28. Listi javljajo iz Lausanne, da je podal Rakovski izjavo, po katerih bi se dalo sklepati, da je g. Poincaré poslal ruski vladi vab'lo, v katerem je bilo rečeno, da se Rusija ne vabi samo k pogajanjem o morskem območju, temveč k pogajanjem o vseh vprašanjih, ki se tičejo Rusije. Z ozirom na to izjavo so zavezniki objavili noto od 26. oktobra 1922., ki so jo francoska, italijanska in angleška vlada poslale Čičerinu in iz katere je razvidno, da je bila Rusija povabljena samo k onemu delu pogajanj, ki bodo posvečene vprašanju morskim ožin.

V odgovor na to noto je poslala ruska vlada zaveznikom protest proti temu, da se je Rusija izključila s konference. V svojem odgovoru so zavezniki naglašali, da so ugovore sovjetske vlade vestno proučili, da pa vztrajajo pri stališču, ki so ga obrazložili v svoji noti od 26. oktobra. To pa vsled tega, ker je bila vzhodna konferenca sklicana z namenom, da se sklene mir med Turčijo in tistimi državami, ki z njo se ne nahajajo v končnoveljavnem stanju miru. Zavezniki vlade so v tem odgovoru tudi naglašale, da lahko sestavi svoje odposlanstvo tudi iz zastopnikov Ukrajine in Gruzije, t. j. na podoben način, kot je to bilo na genovski konferenci.

Dnevne vesti

Bratomorni naklepi. Na Goriškem so začeli izdajati fašistovski glasilo pod slovenskim imenom »Glas Julijske Benečije«. Da je list fašistovski glasilo, priznavajo sami izrecno v svojem programu v prvi številki. List je pisan v slovenskem jeziku in je namenjen slovenskemu ljudstvu. O resničnih namenih tega časnikarskega podjetja smo že govorili in bomo še, kadar bo potrebno. Prijadrali so pod zastavo sporazuma med Italijani in Slovenci, kar pa hočejo v resnici, je strogo nasprotje sporazuma med narodom in narodom. Lepa zastava naj bi v resnici izključila naš narod kot politični činitelj. Se več! Prva številka tega slovenskega fašistovskega lista je napisal na naslov »Goriške Straže« javno grozljivo, v kateri preti goriškemu listu, da bodo »slovenski fašisti« nastopili proti njemu s fašistovskimi nasilnimi metodami, t. j. s poizigi in poboji. S tem je zadosti jasno povedano, kakne namene ima to novo gibanje in kakšni se načrti tistih, ki stojijo za »Glasom Julijske Benečije«. Ti gospodje — Italijani in njihovi

slov. podrepaniki — hočejo izzivati med nami bratomorne poboje. Ali se slov. prišasti tega novega pokreta ne zavedajo, kako strašno je njihovo početje? In ali res mislijo, da jim bo šlo naše ljudstvo na lim? V tem slučaju se gotovo kruto varajo. Zdravo jedro našega naroda jih bo s prezirno izbilio iz svoje srede in s svojim miroljubnim in značajnim zadržanjem jih bo postavilo na sramotni kamen pred vso slovansko in tudi italijansko javnostjo. Ne, slovansko ljudstvo Julijske Krajine ne bo dajalo iz svoje srede janičarje za medsebojno klanje in pobijanje med brati iste krvi in iste-ga slovanskega rodu.

Rumer-paša. Sezanski notar dr. Rumer je med Slovenci, posebno med Kraševci široko znana oseba. Živi že dolgo vrsto let med nami, poznali smo ga do sedaj kot mirnega, koraknega človeka in kot poštenega Italijana, ki je, teravno je živel med Slovenci in bil od njih odvisen, bil vedno značajan Italijan, ob enem pa spoštoval narod, med katerim je živel, in se poleg drugega tudi naučil, in sicer dobro naučil, našega jezika. V dolgih letih svojega življenja in poslovanja med nami si je notar dr. Rumer pridobil med Kraševci mnogo prijateljev, a užival je splošno spoštovanje. Ravno radi te njegove preteklosti se nam sedanje obnašanje tega moža zdi tem bolj čudno. Že dejstvo, da se vedno ostaja na svojem mestu, na katero je prišel na nezakonit način je pljuska v obraz vsem sezanskim občanom a v širšem pomenu, če se pomisli na ponosni naziv Sezane kot kraške metropole, pljuska v obraz vsem Kraševcem. Če bi bil na Rumerjevem mestu domač, neizkušen človek, ali Italijan iz starih pokrajin, ki ne pozna naših razmer, ne bi tega dejstva tako ostro obsojali. Toda notar dr. Rumer je moč z'rona, star, izuren jurist, mož, ki je vedno znal dati cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega, skratka mož, ki se s srcem in razumom mora zavedati vse krivice, ki to dela občini in narodu, in zato je že dejstvo, da se da izrabljati kot sredstvo zaslepljene nezakonite politike, pljuska v obraz občini in narodu. A rotar dr. Rumer ne sedi samo pasivno na svojem mestu, ampak boče z dejanja pokazati, da mu je prav in da je zadovoljen s tem, da se je bič nezakonitosti potisnil baš v njegovo pest. In če je bila Sezana tedaj, ko so po Istri in goriški paševali različni komisariji, t'ko sredna, da ni občutila na lastni koži takega »pašluka«, mora to okolnost sedaj tem dražje plačevati. Komisar Rumer se ne zmeni ne za zakon, ne za voljo vlade ne za voljo ljudstva, ampak komisariji oziroma »sindikatu« brezobzirno naprej. Evo dva nova njegova koraka. Sklenil je, da mora imeti Sezana Legin otroški vrtec. Da se debe potrebni otroci, je poslal dva občinska slugi po vseh hišah. Po dolgem iskanju iskanju in povpraševanju sta moža prinesla prijavo enega otroka. Sedaj slišimo, da hoče komisar Rumer-paša prisiliti vse državne in občinske uradnike ter železnice, da morajo vpisati svoje otroke v ta vrtec. Kaj je komisarij mar, da je Sezana matičen kraj in da ne potrebuje vrta sploh in italijanskega še posebej ne? V velikem mestu so otroški vrtec potrebna in blagodejna ustanova, v Sezani pa je vrtec, kakor ga hoče dirkirati komisar Rumer, ne samo nepotrebno zapravljajo denarja, ampak ob enem žalitev, bič za ljudstvo. — Čujemo dalje, da misli komisar Rumer prodati Galattijeve hiše, katere je bila kupila občina za 700.000 lir. Hiše naj bi se spremenile v vojašnico. Vemo, da pomenjajo te hiše velik up Sezane in Kraševcev, namreč, da bi tja prišla enkrat toli zaželjena slovenska srednja šola. Jeli ta up upravičen ali ne, o tem ne bomo tu razpravljali. Na vsak način, če se hiše spremenijo v vojašnico, bo ta up za večno pokopan. Kje ima pravico notar Rumer, da meni nič tebi nič preide preko teh želj občanov? In če želi, da je stol, na katerem sedi, zakonit, ali ne bi bilo bolje, da se ne spušta v tako velike denarne posle, ki lahko škodujejo občini za desetletja, in za katere na vsak način ni nobene sile? Odgovornost je lepa stvar, toda človek ki hoče s tako lahkoto prevzeti tako veliko odgovornost nase, je lahkomišel ali pa ima slabe namene. Sicer, kakor tu čemo, hoče komisar Rumer sklicati nekak zbor občanov, da oni odločijo o nameravani prodaji. Dobro. Toda zbrani občani mu bodo, o tem smo nepričani, dali tisti odgovor, ki mu gre: Občani so si izbrali svoj zakoniti občinski zastopnik, ta zastop naj odloči. Zakaj najprej podneti brez volje ljudstva, občinski zastop, katerega je ljudstvo izvolilo, in nato klicati isto ljudstvo, naj ono izraza svojo voljo namesto občinskega zastopa, katerega je izvolilo z isto svojo voljo, to je zafurkacija! Opozarjamo na to zasmehovanje našega ljudstva pred vsem sezanskim podprekta, ob enem pa tudi naše poslanice in županske zveze.

Velika nevarnost. Trgovsko udruženje se je na svojem sestanku minule srede odločno izreklo proti nameri, da bi se iztirjeval davkov dalo v zakup zasebnikom. Svarijo pred vsakim prenagljenjem. Sestavili so posebno spomenico o tem. Tak ukrep — tako izenačenje s stariimi pokrajinami — bi bil res usodepolen za naše ljudstvo in njegov gospodarski obstanek. Zaseben zakupnik bi bil — radi svojega interesa — neizproven iztirjevalec, ki ne bi poznal nobenih ozirrov. Mnogokatero gospodarsko ek-sistenco bi učimil radi zastopnih davkov. Nesmiljeno bi pošiljal posestva na boben, četudi bi bila dana vsa gotovost, da bi se davek pozneje poplačal. Z vso pravico pravimo, da bi bila taka uredba usodepolna za prebivalstvo, ki je vsled vojne neizmerno trpelo tudi pri svojem gospodarstvu in absolutno ni moglo — tudi pri najbolji volji — vrstiti svoje dolžnosti.

ognju, godejo na nje ter k temu pojo. To je taka godba, da jo zna vsakdo: z lokom, napravljenim iz upognjenega prota, treba potegniti zdaj po tenki zdaj po debeli struni — takoj postane godba iz tega. Lepa godba; razumejo jo; tudi pesem, ki pripada k njej, je taka: enkrat doli, drugič gori, včasih visoko gori, včasih globoko doli — melanholičen rap-jev. Nikdar ga ni nihče fiksaliziral z notami; oblikovati se dá, kakor se komu ljubi; vendar postane poslušalec otožen, tudi tisti, ki si vzame k napevu pripadajoče verze k srcu. — Ljubezerske storije, ki se končajo redno s smrtjo. Matere so seveda hudobne, nečesto svojih hčera dati tistemu, katerega ljubijo. Zaljubljenec je seveda junak, to se pravi razbojnik, tekmeč pa trinog, aristokrat; hajduk ali pandur. Konec je veliko prelivanje krvi. — So ljudje, ki znajo peti junaške pesmi. To so sami stari guslarji. Zakaj tukaj se ne prilaga mladosten glas k petju, marveč starčevski. In potem je treba v to tudi dobrega spomina. Mladeniču bi se tudi ne podalo lepo, da bi opeval junaške čine nekdanjih herojev; saj on je sposoben, da izvršuje sam šična čudovita dejanja; nasprotno pa se starih čim spodobijo prelivati solze, kadar se poje o tistih junakih, katerimi se je pevec v mladosti skupno bo-

Od todi davčni zaostanki. Vsi činitelji v deželi bi se morali odločno upreti proti tej grozeči nevarnosti.

Telefonska zveza Trst-Reka. Agencija Stefanj poročajo: Vedno so se slišale tožbe čez težkoče pri telefonski komunikaciji med Trstom in Reko. Nedavno se je napeljava iz železne žice med mestoma nadomestila z drugo iz bronzaste žice. Napeljava se je popravila tudi v tem, da se sedaj izogiba takim mest, ki so povzročala, da je bilo funkcioniranje malo gotovo. Komunikacija funkcionira perfektno.

Iz tržaškega življenja

Velika, komplicirana tatvina na brzovlaku Trst-Rim. Pred sinočnjim, kmalu po odhodu brzovlaka Trst-Rim št. 49 je prišel v pisarno postajenačelnika na južnem kolodvoru neki železnicar ter mu sporočil, da je našel med tračnicami, po katerih je odšel omenjeni brzovlak, nekoliko vrednostnih papirjev. Razume se, da je ta čudna okolščina zelo vznemirila postajenačelnika. Obvestil je nemudoma policijo, ki je začela takoj raziskovati zadevo. Med tem pa, ko so se vršile preiskave, je dobil postajenačelnik brzojavko iz kolodvora Portogruaro. V brzojavki je bilo rečeno, da je dospel brzovlak št. 49 na ta kolodvor. Nadalje je bilo rečeno v brzojavki, da so ugotovili da je izginilo iz postnega vagona pet vretic, v katerih se je nahajalo nekoliko tisoč lir. Denar je bil, kakor se sklepa iz okolščin ukraden na tale način: Tatovi so se skrili v Trstu pod postni vagon ter so med vožnjo prevrtili pod. Na ta način so prišli do denarja. Ni jim pa bilo usnjeno, da bi se polastili vsega denarja — okoli 2 milijonov lir! Arretiranih je bilo več oseb.

Tatovi v stanovanju. Kronist Attilio Calini je naznanil včeraj zjutraj na policiji, da so vdrli neznanj tatovi v njegovo stanovanje v ulici dell'istituto št. 38/L ter odnesli nekoliko zlategine in perla v vrednosti nad 2500 lir.

Z bombo v žepu. Pred sinočnjim je bil arretiran v kavarni »Montefiara« v ulici della Sanita delavec Anlon Indrigo, star 36 let, stanujoč v ulici delle Monache št. 4. Pri n'jem so našli namreč bombo »sipe«. Možakar je bil že večkrat arretiran, ker so našli pri njem take malenkosti.

Oropan posestnik. Posestnik Ivan Jakovin, star 36 let, stanujoč v Rocolu-Molino a vento št. 4, je bil pred sinočnjim v isti ulici napaden in oropan svote 8000 lir od štirih neznancev. Pozneje so bili arretirani trije izmed teh napadalec. Imenujejo se: Marijan Tenze, star 26 let, Josip Godina, star 39 let in Ivan Starcič, star 24 let, vsi trije stanujoči v Rocolu-Molino a vento. Sedaj se nahajajo v zaporu v ulici Coroneo.

Ogenj na parniku. V stari prosti lukki je zasidran parnik »Trapani«. Včeraj po noči cekli 3. ure je zapazil neki pomorščak, ki je imel inspekcijo, da se valji gost, dušljiv dim iz notranjosti parnika. Brž je telefoniral na glavno postajo ognjevarstva. Par minut pozneje so dospeli ognjevarci, ki so ugotovili, da je telo žveplo. Tlečo žveplo so pogasili v treh urah. Škoda se ni še cenila.

Dva poskušena samomora. Včeraj okoli polodne so pripeljali v obupnem stanju v mestno bolnišnico vdovo Josipino Andrič, staro 27 let. Vdova se je zasturpila v svojem stanovanju v ulici Paladio št. 6 s karbolno kislino. Kaj jo je dovedlo do tega žalostnega koraka, ni znano.

Na Kolonji št. 292 se nahaja tovarna mila. V njej je bil uslužben kot skladiščar Robert Vanilio, star 28 let, stanujoč vtt.

Včeraj popoldne okoli 3. ure so zaslišali nekateri uslužbenici iz revolverja, ki je prihajal iz skladiščarjeve pisarne. Tekli so tja ter našli na tleh v mlaki krvi skladiščarja. Pognel si je bil kroglo iz revolverja v desno senca. Z avtomobilom rešilne postaje so ga prepeljali v mestno bolnišnico. Njegovo stanje je brezupno.

V njegovi pisarni so našli tri lističe: na enem se poslavlja od svoje hčerke Lidje, na drugem je napisal zahtevo, naj ga ne pokopljejo v družinsko grobnico, a na tretjem je proklel svojo ženo.

Borzna poročila.

Trst, 28. novembra 1922

Tržišna banka	128
Cosulich	246
Dal-natia	393
Gerolmich	1430
Libera Tricestina	436
Lloyd	1520
Lussino	63
Martinoli	143
Oceanis	115
Premuda	345
Tripovich	26
Ampela	518
Cement Dal-natia	370
Cement Spalato	297

Tuša valuta na tržiškem trgu

avstrijske krome	— 87. —	— 95.
avstrijske krome	— 68. —	— 08.
čehoslovaške krome	65. —	65.50
dinarji	28.30	28.60
leji	13. —	13.75
marke	— 24. —	— 26.
dolarji	20.75	21.90
francoski franki	145. —	145.5
švicarski franki	390. —	395. —
angleški funti papirnat	94.35	94.70

BOG PLAČAJ VSEM, KI DAJO DAR MLADINI, DOMU NA ALTARI!

jeval. — V vladikovem gradu so ostajali doma le najstarejši možki in pa ženski spol, med tem ko je bilo vse za orožje sposobno moštvo na roparskih pohodih. Popoldne je sonce gorko sijalo; na grajskem dvorišču so peslala dekleta. — Ustoska dekleta so zelo lepa; njih obrazi imajo srčasto obliko, obradki so lepi, ostri (šilasti), oči so velike, črne in imajo obliko mandeljnov; polt je bela in rdeča, postava vitka in mišičnata, roke in noge drobne, lasje segajo do kolen. Dokler so dekleta, so jako lepa, jako čista tako v srcu kakor v obrazu; obraz in telo si umivajo z mrzlo vodo — ampak brž ko se omožijo, se ne smejo več umivati; dokler živé, se njih obrazov ne dotika več druga voda razen dežnice. Ta običaj je še preostal iz one dobe, ko so se vsi begunci vsega sveta zbirali v eno četo ter se jeli nazivati Ustoske; da bi naredili koncesijo mohamedanskim tovaršem, so pristali na to, da ne bodo nikoli jedli svinjine, da bodo mošt kuhali, preden bi zavrel, da ne bi postal vino; — tako ga pijejo — nadalje da ne bodo dajali srca ženski, ampak bodo zakrivali obraze žensk pred tujimi možkami namesto s tencico s tem, da jim ne bodo dovoljevali, da bi se umivale. — Potemtakem imajo ustoske žene srce tako umazano kakor obličje.

Mimi Vidic
Lojze Dužnik
trgovec in posestnik

poročena
Petelinje-Hrenovice, 29. novembra 1922.

Mali oglasi

UMIVALNIK se proda Via Udine 26/II, vrata 12. 2143

IZGUBIL se je v Barkovljah klobuk. Naproša se pošten najditelj, da ga prinese proti nagradi gostilničarju Jošku Starec. 2144

VELIK gramofon s ploščami, pripraven za goštilino, se proda po ugodni ceni. Grabrijan, gostilna, Vipava. 2137

MLADENIČ s petimi šolami, išče službe pri banki ali kakem podjetju. Nastop takoj. Naslov pri upravnistvu. 2141

POZOR! Krone, korale, zlato, platin in zobjevje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 82

V SKLADISCU VIA GEPPA 17 se prodaja pohištvo po konkurenčnih cenah in s popolnim jamstvom. Popolne poročne sobe z mi-zico in dvema stolicama L 1100 — lepe poročne sobe od L 2000 naprej, obedne sobe z usnjatimi stolicama od L 3000 naprej, pohištvo za deželo, kuhinje, omare za pred-sobe, garniture za klube, sobane, oprema za pisarne, posamezni kosi; velika izbira stolic in naslonjačev i. t. d. Za preprodajalce in gostilničarje posebni popusti.
Za transport in izvoz embalaža po posebnih cenah 2117

OSLOVSKI KASALJ se zdravi z zdravilom lekarnar Brelch v Sezani 83/1

PRSNI SIRUP, najboljšo sredstvo proti kašlju, prehlajenju, influenci. Lekarna v IL Bistrici. 78/1

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove ka-rakter in usodo življenja. Sprejema v Trstu, via Geppa 10/1, od 10 do 19. 2055

Potrži neizmerno žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša ljubljena
ANICA BENKO
v cvetoči dobi 27 let, po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zapala.
Pogreb nepo-abne pokojnice se bo vrši v sredo, dne 29 t. m., ob 15.30 iz mestne bolnišnice. TRST, 28. novembra 1922.
Magdalena, mati.
Renato, Pavel, brata. Pia, sestra.
Linda roj. Švagelj, svakinja. (734)
Novo pogrebno podjetje Trst. Corso V. E. III. 47

POHIŠTVO.
NOVI DOMODI: poročne sobe, solidno, sla-vosno delo, javorjeve, črešnjeve, jesenove, meh-gonjeve, hrastove L. 1700, naslonjači L. 48.—. Želazne postelje s kovinasto vzmetjo L. 15.—.—.
TÜRK, Via S. Lazzaro št. 10.
VELIKA IZBERA
Za pošiljatve na deželo najboljša, brezplačna embalaža.

PRILIKA za BOŽIČ

Oglejte si naša izložbena okna!
Preglejte naše napise!
Primerjajte naše cene!

ÖHLER

TRST, CORSO VITT. EM. III. 16

Plačujem
Krone L 1.80, goldinarje L 4.85
Trst, Via Pondeas 6, I. nadstr. desno

ŠTEDILNIKE

vseh vrst in velikosti, za vzdiganje in železne, izdeluje in postavlja najceneje dobro znana izdelovalnica štedilnikov 725

KRANJEC, Trnovo pri Ilirski Bistrici.

Dobre in moderne obleke
za moške, dečke in otroke
v veliki izbiri 58

po konkurenčnih cenah.

Adolfo Kostoris
Trst, Via Carducci 39.

Oglejte si izložbo, da se prepričate!

APNENICE

tri velike, moderne pri postaji Bivio-Nabrežina se oddajo 672

Pojasnila daje uprava Edinosti.

Velika zaloga vina, žganja in likerjev
JAKOB PERHAUC
ustanovljena leta 1878

Trst, via S. T. Xydias št. 6, telefon 2-96.

Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkurence: pristen istrski tropinovec, kraški brinjavec in krajski slivovec.

Lastni izdelki: šumeča vina kakor Šampanjec, šumeči istrski refošk Lacrima Cristi in druga.

Specialiteta: Jajčji konjak in Crema marsala ter raznovrstni likerji in sirupi, kakor pristni malinovec in drugi. (50)

72 Uvozna in izvozna trvdka

Debiasio & Domenis

Sk. a. l. šča: Trst, via Coroneo 13, tel. 12-34

prosta luka št. 4, pritličje

opozarja na novodošle velike partije steklenine, porceane, emailirane ki hinjske posode najrazličnejših šip v originalni zabojih in opletenih čeških steklenic

po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vse blago je češkega izvora.

Najvišje cene plačujem za

K O Ž E
kun, zlatič, lisic, dihurjev, vider, jazbecov, mačk, veveric, krto, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH
Trst, Via Cesare Battisti št. 10
II. nadst. vrata 16 8

Sprejemajo se pošiljatve po pošti

Inserirajte v „Edinosti“

PODLISTEK

Igralec, ki dobiva.

Spisal Mavrcij Jókai
Iz madžarskega izvornika poslovenil Ivan Koštilj 52

O vsakem je zložena balada in te pojo h guslam. — Oh, te gusle so mogočno orodje. V njih je zgodovina in ustava ljudstva, njegovi zakoni, njegov civilni in kazenski kodeks, veroizpoved, mednarodne pogodbe; v njih so njegove evropske garancije, mandati, štuplacije; v njih je narodov program, politična veroizpoved, prerokovanja prerokov, vse sladke in grenke lazi pesnikov in državnikov! Preteklost, sedanjost in bodočnost, Nemogoče reči, ki jih vsakdo veruje in ki morda tudi niso nemogoče. — Vse to je v guslah. — Tiste gusle so pa okorno godalo; podobno ciganskemu basu, trebat instrument v obliki pol sode, prevlečen s kozjo kožo in opremljen z dolgo-vratnim ročajem, na katerega so štiri strune napete. Gusle visé v dalmatinskem primerju v vsaki krčmi na steni. Gostje jo kar snamejo s stene, in med tem ko se peče bravina pri